

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์ ดังนี้ (1) เพื่อศึกษาแนวคิดการดำรงชีวิตอิสระของ
คนพิการ (2) เพื่อศึกษาสภาพการดำรงชีวิตอิสระของคนพิการ (3) เพื่อศึกษาปัจจัยที่ส่งผล
ต่อการดำรงชีวิตอิสระของคนพิการ (4) เพื่อศึกษาปัญหา อุปสรรค และข้อเสนอแนะการ
ดำรงชีวิตอิสระของคนพิการ

ผลการศึกษาศึกษาแนวคิด สภาพการดำเนินชีวิตและปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับการ
ดำรงชีวิตอิสระของคนพิการ สรุปผลได้ดังนี้

1. แนวคิดการดำรงชีวิตอิสระของคนพิการที่จะสามารถดำรงชีวิตได้อย่างอิสระ
และสามารถพึ่งตนเองได้ สอดคล้องกับแนวคิดการพึ่งตนเอง การพึ่งตนเองไม่ใช่เป็นการ
อยู่อย่าง โดดเดี่ยวหรือปิดกั้นตนเองจากสังคม แต่ต้องอาศัยการมีส่วนร่วม การติดต่อสัมพันธ์
กัน การพึ่งพากันและกัน การสร้างความมั่นใจในตนเอง และมองเห็นคุณค่าของชีวิตนั้น
เป็นสิ่งสำคัญยิ่งที่จำเป็นต้องพัฒนาควบคู่กันไปกับการดำรงชีพอย่างอิสระเพื่อสร้างความ
พึงพอใจ หรือทำให้ผู้พิการรู้สึกมีความสุขกายและใจ เนื่องจากภูมิใจในความสามารถของ
ตนเองในที่สุด

2. สภาพการดำรงชีวิตอิสระคนพิการ การที่คนพิการสามารถดำรงชีวิตประจำวันได้อย่างสมศักดิ์ศรีความเป็นมนุษย์ โดยไม่ขึ้นอยู่กับความพิการว่าจะรุนแรงมากน้อยเพียงไร ทั้งนี้อาศัยบริการความช่วยเหลือเท่าที่จำเป็น คนพิการที่สามารถประกอบอาชีพได้ตามความสามารถ อาจเนื่องมาจากผู้พิการสามารถดำเนินชีวิตอิสระ คนพิการจะต้องเป็นผู้แก้ปัญหาของคนพิการด้วยกัน เป็นกระบวนการเสริมพลังให้แก่ภาคประชาชนเกิดการพัฒนาตนเอง

3. ปัจจัยที่ส่งผลต่อการดำรงชีวิตอิสระของคนพิการ

3.1 ปัจจัยภายใน (1) สภาพความพิการ ผู้พิการตระหนักถึงความพิการของตนเอง รู้จักดูแลสุขภาพของตนเองไม่ให้ความพิการมีสภาพรุนแรงขึ้น หรือส่งผลให้เกิดเป็นความเจ็บป่วยได้ ทำให้ระบบต่าง ๆ ต้องหยุดชะงักหรือช้าลงส่งผลให้อารมณ์และจิตใจ มีความหวาดกลัว วิตกกังวล ซึมเศร้า ขาดความเชื่อมั่นในตนเอง ไม่ยอมรับความพิการ รวมทั้งส่งผลต่อเนื่องทำให้ไม่สามารถประกอบอาชีพได้ เนื่องจากความบกพร่องทางด้านร่างกาย ต้องออกจากงาน เปลี่ยนงาน รายได้ลดลง (2) การยอมรับตนเอง สามารถเปลี่ยนความคิดต่อคุณค่าของตนเองจากเดิมสิ้นหวัง เป็นเห็นคุณค่าของตนเอง คิดว่าตนเองยังมีความสามารถ ทำกิจกรรมที่เป็นประโยชน์ต่อตนเองและผู้อื่นได้ สามารถกำหนดเป้าหมายในชีวิต การปฏิบัติการดำรงชีวิตอิสระ และปฏิบัติตามแผนนั้นได้ภายใต้ระยะเวลา ปฏิบัติภารกิจในชีวิตประจำวัน (3) ระดับความพิการ คนพิการสามารถกำหนดแนวทางการดำรงชีวิตของตนเองได้อย่างสมศักดิ์ศรีความเป็นมนุษย์ โดยไม่ขึ้นอยู่กับการว่าความพิการระดับความรุนแรงมากน้อยเพียงใด ทั้งนี้ผู้พิการจะอาศัยความช่วยเหลือเท่าที่จำเป็น

3.2 ปัจจัยภายนอก (1) รายได้ และอาชีพ ผู้พิการสามารถประกอบอาชีพเลี้ยงตนเองและครอบครัวได้ ทั้งนี้ก็เพื่อให้คนพิการได้มีโอกาสในการทำงานและดำรงชีวิตอยู่ในสังคมได้อย่างปกติสุขเท่าเทียมกับบุคคลปกติ (2) ความเข้าใจของครอบครัว ชุมชน ความเข้าใจของครอบครัว ยอมรับการตัดสินใจของบุคคลพิการ ในการดำเนินชีวิตอย่างอิสระ คอยช่วยเหลือ ให้การสนับสนุน เป็นกำลังใจให้แก่ผู้พิการ (3) กฎหมายเกี่ยวกับคนพิการ พระราชบัญญัติการรับรองสิทธิขั้นพื้นฐานที่คนพิการพึงมีพึงได้ใน การอยู่ร่วมในสังคมอย่างเสมอภาค ปกป้องการเอารัดเอาเปรียบต่อคนพิการ (4) นโยบายของรัฐบาล

และสิ่งอำนวยความสะดวกต่าง ๆ อาจเนื่องมาจากกฎหมายฉบับหรือนโยบายบางอย่าง ยังไม่ให้ความสำคัญกับคนพิการ

4. ข้อเสนอแนะ (1) ภาครัฐ ควรมีการกำหนดนโยบายเชิงรุกในการส่งเสริมการดำรงชีวิตอิสระของคนพิการ ให้เข้าถึงกลุ่มเป้าหมายทุกประเภท (2) ภาครัฐควรส่งเสริมและสนับสนุนให้องค์กรบริหารส่วนท้องถิ่นที่เกี่ยวข้อง เข้ามามีบทบาทในการจัดสวัสดิการสังคมให้แก่ผู้พิการ (3) ภาครัฐควรสนับสนุนกิจกรรมต่าง ๆ เพื่อณรงค์ให้หน่วยงานของรัฐ และเอกชน ตระหนักถึงความสำคัญของการจัดสิ่งอำนวยความสะดวกสำหรับผู้พิการ (4) สำนักงานพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ ควรเป็นหน่วยงานหลักในการประสานความร่วมมือกับหน่วยงานของรัฐที่เกี่ยวข้องกับการให้บริการคนพิการทั้ง 4 ด้าน ได้แก่ ด้านการแพทย์ การศึกษา อาชีพ และสังคม (5) ศูนย์ฟื้นฟูคนพิการ ควรสร้างความรู้ความเข้าใจในการปฏิบัติงานกับคนพิการ (6) จัดระบบกลไกการทำงานเชื่อมต่อระหว่างภาคีที่เกี่ยวข้อง องค์กรของคนพิการ องค์กรผู้ปกครองคนพิการ องค์กรเอกชนด้านคนพิการ หน่วยงานรัฐที่เกี่ยวข้อง รวมทั้งองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น (7) ส่งเสริมสนับสนุนการพัฒนานวัตกรรม โครงการกิจกรรม สำหรับคนพิการทุกประเภทที่เป็นแบบอย่าง (best practice) เพื่อสู่การปฏิบัติอย่างต่อเนื่อง และยั่งยืน

This thesis is concerned with the independent living of persons with disabilities. In this connection, the researcher first investigates the concept of independent living on the part of such persons and then considers their way of life. Thereupon the researcher turns to the factors affecting the independent living of persons with disabilities. Finally, the researcher takes account of problems and obstacles strewn in the paths of such persons and concludes by providing apposite recommendations.

Findings can be summarized as follows:

1. The concept of independent living of persons with disabilities is connected with the concept of self-dependence. Being self-dependent does

not imply that one lives alone or segregates oneself from society. On the contrary, it implies participation, interaction and mutual support. It is accordingly crucial that persons with disabilities who aspire to independent lives become imbued with self-confidence and self-esteem to the end of fostering a satisfactory life with concurrent physical and mental fulfillment and self-respect.

2. In regard to the way of life of persons with disabilities who live independently, it can be said that such persons can live their lives with dignity regardless of their level of disability provided they receive necessary assistance. They can work at their own levels if they can live their lives independently. Persons with disabilities are capable of solving their problems on their own, which in turn can empower them such that they can become fully-fledged citizens.

3. Factors affecting independent living of persons with disabilities are as follows:

3.1 Internal factors:

(1) The condition of being disabled: persons with disabilities are aware of their disabilities and know how to avoid making their condition worse. They are concerned to avoid illnesses which can curtail bodily functions. For they are cognizant of the fact that the sequelae of pathological somatic conditions can be deleterious emotionally and mentally. Thus, under such conditions they can become frightened, worried and depressed. They may lose self-confidence and refuse to acknowledge their disabilities. Consequently, they will not be able to work in an adequate fashion due to increased physical impairment. They will

loose or change jobs with concomitant reduced income.

(2) Self-acceptance: Being able to change attitudes towards themselves will allow them to overcome despair by virtue of being able to value themselves since they are able to execute tasks useful both to themselves and others. They can formulate goals, can adopt the concept of independent living, can pursue plans within time constraints, and execute daily tasks.

(3) Level of disabilities: Persons with disabilities can maintain a dignified way of life provided they are given necessary assistance regardless of the severity of their disabilities.

3.2 External factors:

(1) Income and occupation: Persons with disabilities can earn a living for themselves and their families. They can work and live in society just as those who are not disabled.

(2) Understanding from families and communities: Families should understand and accept decisions made by persons with disabilities on how to live their lives independently and should provide support and assistance.

(3) Laws related to persons with disabilities: Acts pursuant to guaranteeing the basic rights of the disabled should be promulgated. These legal measures should ensure that they can live in society on equal terms and yet enjoy protection from those who would exploit them.

(4) Government policy: The government should foster laws governing requirements for making public areas fully accessible to those with disabilities, thereby overcoming widespread indifference to those with disabilities.

4. Recommendations:

(1) The government should formulate proactive policy earmarked to promoting the independent living of persons with disabilities as a targeted population.

(2) The government should promote and support related local administrative units in providing benefits and welfare services to persons with disabilities.

(3) The government should endeavor to make both public and private sectors aware of the importance of fully-accessible environments for persons with disabilities.

(4) The Bureau of Social Development and Human Security should be the core organization integrating the activities of governmental organizations providing services to persons with disabilities in four aspects. These four aspects are providing medical, educational, occupational and social services.

(5) Rehabilitation Centers should have knowledgeable staff member who understand how to work with persons with disabilities.

(6) Linkages should be established connecting organizations of persons with disabilities, parent associations, non-governmental organization (NGOs) concerned with those having disabilities in addition to appropriate governmental organizations (GOs), especially on the local level.

(7) The development of innovative programs for persons with disabilities should be encouraged and promoted.